

sumari

Pàgs. 4-5-6: BARCELONA I NOVA SI-
GLA: C.E.T.E., per
SEBASTIA ESTRADÉ

Pàg. 7: ELS PREJUDICIS, per
OCTAVI FULLAT

Pàg. 11: GRASSOS I MAGRES, per
SEMPRONIO

Pàgs. 14-15: L'«HOMENATGE A CA-
TALUNYA» d'ORWELL, per
FERMI VERGÉS

Pàg. 16: AMB MOLT POQUES PA-
RAULES, per
FELIP CID

Pàgs. 24-25: ESQUÍ ESCOLAR A LLEI-
DA: BALANÇ POSITIU, per
ENRIC FARRENY

Pàgs. 28-29: ESPLENDOR I HUMOR
DEL TICINO, per
R. FONT I FARRAN

Pàg. 36: LES INCONGRUÈNCIES, per
TÍSNER

Pàgs. 38-39: «C'EST LA SALE GUE-
RRE», Memòries de
XAVIER BENGUEREL

I totes les seccions habituals amb
les signatures d'Àngel Casas, Joaquim
Casas, Josep Fauli, «Follet», Oriol Mar-
torell, Jaume Miravittles, Perich, Albert
Jané, Jaume Picas, Robert Saladrigas
i Josep Ventura.

pas a desnivell

per PERE CALDERS

**LA CRIA
DE CIUTADANS**

NO és estrany de veure, en un mateix diari, ressenyes i fotografies sobre els premis a la natalitat i articles que proclamen l'esverament per la creixença de la població mundial.

Els retrats de famílies nombroses s'assemblen molt, fill més o menys. Tots s'han mudat i el fotògraf els fa desplegar, una mica en forma de ventall, perquè no es tapin mútuament; la mare acostuma a adoptar un posat soferit i aguantador, i el pare —que comparteix el crèdit propagandístic —té l'aspecte formal de fer el que pot. Cal considerar que no és un d'aquells premis que es guanyen sense tirar-hi, i quan algú hi participa demostra confiança cega en el futur i resignació davant les bromes i els acudits fàcils.

Quina és la finalitat d'aquests premis? Hi ha un considerable dèficit de pisos, falten escoles, diuen que la mecanització tendirà cada més a reduir els llocs de treball. Els transports públics són insuficients, els serveis queden curts, i una ullada a qualsevol ciutat posa en evidència que la gent més aviat abunda, que no és en aquest sentit que hem de patir. Costa de creure que el premi sigui per a estimular una complicació que, sense ajuts, ja va fent la seva via. ¿És, per tant, un tribut d'admiració al cas insòlit, al fet fenomenal? Seria reprovable convertir en una atracció de fira o de circ —o del periodisme sensacionalista— els resultats poc comuns d'una funció natural. ¿És un reflex, una deformació rara d'un esperit avicultor i ramader, que admira les bones ponedores i els sementals d'eficàcia provada? Val més rebutjar-ho per no ofendre ningú.

M'inclinaria a creure que els premis a la natalitat són una reminiscència de les èpoques anteriors al triomf de les estadístiques, de quan els números encara no ens havien avisat del que ens està passant. Dels temps ens que les pàtries temien per la falta de soldats, amb la por que l'exèrcit del veí augmentés més de pressa que el propi. I de quan els senyors, lluny de la idea maquinista, necessitaven servidors i serfs de la gleba, estols sobris sense filigranes d'alimentació ni d'allotjament. L'educació popular no era objecte de cap insomni.

Els articles sobre l'explosió demogràfica mundial acostumen a tenir com a base el fet que, cada any, setanta milions de boques s'afegeixen a centenars de milions de famolencs, i que la producció d'aliments no creix proporcionalment. En general, a l'hora de proposar solucions, tothom acaba parlant dels oceans i de les seves possibilitats poc explotades. Mala perspectiva per als qui no els agrada el peix ni són partidaris de mullar-se!

Les grans ciutats són esmentades com a exemple de pròximes catàstrofes degudes al gregarisme. Amb xifres que canten, els experts en qüestions de natalitat anuncien que les concentracions urbanes duplicaran els habitants en pocs anys, panorama l'anticipació del qual vivim cada dia. Quan es contempen aquestes multituds angoixades i atrafegades, costa de creure que algú, en un futur a tocar de la mà, els pugui convèncer que es dediquin a la pesca per a sobreviure.

El doctor Georg A. Borgstrom, de la Universitat de Michigam, és autor d'un llibre on analitza la desesperada competència per a aconseguir aliments. Fa, com és de llei, auguris apocalíptics i afirma, reforçant-ho amb dades, que una mala nutrició afecta la creixença mental; però, en arribar aquí, el doctor Bergstrom té una arrencada moralista i retreu al «ben alimentat home occidental» que critiqui la indiferència, la mandra i la falta de capacitat creadora del països subdesenrotllats, oblidant que els avantpassats dels pobles famolencs d'avui van ésser en èpoques remotes el nucli de grans civilitzacions.

Potser hi ha aquí la clau de la matèria premiable: si la desnutrició denota un bon llinatge, ja treballem des d'ara per a instituir un futur cos de noblesa, de gent xuclada i ascètica, que pugui recordar glòries pretèrites. Si es mira bé, no és pas una tradició tan allunyada de nosaltres com això. Dites i romanços parlen d'asos de la tauromàquia i d'altres caps de brot que arribaren a destacar gràcies al neguit que donen les privacions. Els premis a la natalitat, vistos així, treballarien previsorament per a un demà on l'orgull de la nissaga distregui la gent de la gana. Una gent de silueta estilitzada, que, sense la nosa de les carns, tota esperit, pescarà. Ja se sap que amb temps i una canya...